

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 - 1000 BRUSSEL

[...]

[...]

Mijnheer de Vice-Eerste Minister,

Ter zitting van 8 juni 2006 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan uw vraag om advies betreffende de toepassing van artikel 38, §3, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), op een gewestelijke dienst waarvan de werkkring gemeenten van het Duitse taalgebied bestrijkt en waarvan de zetel in hetzelfde gebied is gevestigd (art. 34, §1, b, van de SWT).

Artikel 38, §3, van de SWT, bepaalt dat "de diensten bedoeld in artikelen 34, § 1, of 36, § 1, zo worden georganiseerd, dat het publiek, zonder enige moeite, te woord kan gestaan worden in de talen die deze wet voor de gemeenten uit het ambtsgebied erkent."

Artikel 15, §3, van de SWT, bepaalt dat "in de gemeenten uit het Malmedyse en in de gemeenten uit het Duitse taalgebied, de diensten zo georganiseerd worden, dat het publiek zonder enige moeite in het Frans of in het Duits te woord kan gestaan worden."

Concreet stelt u ons de volgende vragen.

- Wars van het ontbreken van wettelijke of reglementaire bepalingen voor het organiseren van de bewijsvoering: behoort de kennis van het Frans in hoofde van het personeelslid dat wordt aangesteld in de gewestelijke dienst bedoeld in artikel 34, §1, b, van de SWT, tot de wettelijk vereiste taalkennis waarvan artikel 53 van diezelfde SWT bepaalt dat de afgevaardigd bestuurder van Selor als enige bevoegd is om daarvan een bewijs uit te reiken? Zo ja, aan welk examen moet het hier bedoelde personeel dan deelnemen?
- Overschrijdt een administratie haar rechten wanneer ze het bewijs van de kennis van het Frans in hoofde van het personeelslid dat wordt aangesteld in de gewestelijke dienst bedoeld in artikel 34, §1, b, van de SWT, laat afhangen van het al dan niet slagen voor een examen, zonder na te gaan of het personeelslid een diploma kan voorleggen waaruit blijkt dat zijn studies een voldoende aantal lessen bevatten die in het Frans werden gegeven en deze taalkennis noodzakelijkerwijs impliceren?

*

* *

Antwoord op de eerste vraag

De kennis van het Frans in hoofde van het personeelslid dat wordt aangesteld in de gewestelijke dienst bedoeld in artikel 34, §1, b, van de SWT maakt niet noodzakelijk deel uit van de taalkennis bedoeld door artikel 53 van de SWT; om zijn dienst te organiseren in de zin van voornoemd artikel 38, §3, is het hoofd van een dienst in de zin van artikel 34, §1, niet verplicht van zijn personeel een taalexamen bij Selor te eisen, maar het is wettelijk mogelijk.

Derhalve heeft de VCT geoordeeld dat het, om artikel 15, §3, van de SWT toe te passen, niet strijdig is met de SWT om van de Duitstalige personeelsleden een elementaire kennis van het Frans te eisen en die vast te stellen door een taalexamen dat georganiseerd wordt door Selor (zie de adviezen 15.112 van 05/01/1994, 19.117B van 04/02/1988 en 23.083 van 09/10/1991 van de VCT).

In dat geval wordt het te volgen examenprogramma vastgesteld door artikel 15 van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van voornoemd koninklijk besluit.

Artikel 15 bepaalt dat "het programma van andere door de Afgevaardigd bestuurder van het Selectiebureau van de Federale Overheid te organiseren taalexamens, inzonderheid ten behoeve van de diensten waar het publiek in meer dan één taal moet kunnen te woord gestaan worden of waar de overheid personeel kan aanstellen dat meer dan één taal moet kennen, is datgene bedoeld bij artikel 9, § 2".

Antwoord op de tweede vraag

Rechtspraak van de VCT

Volgens haar rechtspraak is de VCT van oordeel dat er in het Duitse taalgebied rekening moet gehouden worden met de eigenheid van het onderwijs.

In voornoemde adviezen van de VCT, 19.117 en 23.083 betreffende de ambtenaren die door de directie van De Post aan een taalexamen van Selor werden onderworpen, *"constateert [de VCT] niettemin dat de taalwetten het genoten onderwijs beschouwen als een wettelijk criterium inzake taalkennis en dat de taalexamens slechts een bijkomend middel zijn om die kennis vast te stellen. Het komt haar voor dat er inderdaad rekening moet worden gehouden met de bijzondere omstandigheden waarin het onderwijs in het Duitse taalgebied werd verstrekt en, meer bepaald, met het artikel 8 van de wet van 30 juli 1963 en het koninklijk besluit nr. XI van 30 november 1966 tot regeling van het onderwijs in het Frans in de Duitstalige scholen en in het Duits in de Franstalige scholen van de gemeenten van het Duitse taalgebied.*

Dat koninklijk besluit bepaalt dat, inzonderheid in de afdelingen voor secundair onderwijs, een belangrijk gedeelte van het leerplan in de tweede taal mag gegeven worden, waardoor kan gezegd worden dat men, in dergelijke gevallen te maken heeft met twee voertalen van het onderwijs."

Zich baserend op deze overwegingen, is de VCT in deze adviezen van oordeel dat men een vrijstelling van taalexamen kan toekennen aan personeelsleden die een bepaald aantal lessen in het Frans hebben gevolgd.

Er dient aangestipt dat de wet van 30 juli 1963 werd opgeheven door het decreet van 19 april 2004 van de Duitstalige Gemeenschap betreffende de overdracht van de taalkennis en het gebruik van de talen in het onderwijs.

Artikel 6, §3, lid 5, van dit decreet bepaalt wat volgt:

"In het gewoon secundair onderwijs mag ten hoogste 50 % van de vakcursussen in het Frans verstrekt worden. Een uitzondering geldt voor de eerste graad van het secundair onderwijs

waar het percentage tot 65 % mag worden gebracht op voorwaarde dat, in de betrokken scholen, het onderricht in deze graad zodanig wordt georganiseerd dat een leerling tussen dit onderricht en een onderricht mag kiezen waar het aandeel van de vakcursussen verstrekt in het Frans 50 % niet overschrijdt."

Dit lid treedt geleidelijk aan in werking, volgens de leerjaren, tussen 1/9/2004 en 1/9/2010.

Rechtspraak van de Raad van State

In zijn arresten 35.491 tot 35.498 van 5 september 1990 (VIe Kamer) betreffende de personeelsleden van de diensten van De Post in het Duitse taalgebied, oordeelde de Raad van State dat de Regie der Posterijen haar macht te buiten was gegaan door het bewijs van de kennis van het Frans te onderwerpen aan het al dan niet slagen voor een taalexamen in de zin van artikel 15 van het voornoemd koninklijk besluit van 8 maart 2001, zonder na te gaan of het diploma van de betrokkene hem daar niet van vrijstelde.

Het ging in deze arresten om ambtenaren van rang 42/43; sommigen van deze personeelsleden hadden een volledige studiecycclus in het Frans afgelegd, anderen hadden lager secundair onderwijs genoten in een instelling waar het merendeel van de lessen in het Frans gegeven werd, en in één geval was het personeelslid in het bezit van een diploma lager onderwijs van 1957: in die periode werden de lessen in de lagere school over het algemeen in het Duits en het Frans gegeven.

*
* *

Tot besluit is de VCT van oordeel dat de overheid die aanwerft van een kandidaat een taalexamen bij Selor kan eisen, maar op voorwaarde dat ze nagaat of uit het diploma van de kandidaat niet blijkt dat deze noodzakelijkerwijs beschikt over een elementaire kennis van het Frans, aangepast aan het niveau van zijn functie.

De VCT onderstreept dat deze rechtspraak enkel betrekking heeft op de gewestelijke of plaatselijke diensten van het Duitse taalgebied in de zin van artikel 34, §1, b, en 15, §3, van de SWT.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS